

به نام خدا

کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان

کلیدهای برخورد با

فاتوانی در یادگیری

باری ای. مک نامارا و فرانسیس جی. مک نامارا

مترجم: ترانه بهبهانی

فهرست مطالب

۷ سخن ناشر
۹ قابل توجه خوانندگان
۱۱ مقدمه

بخش ۱

ناتوانی در یادگیری چیست؟

۱۴ تعریف ناتوانی در یادگیری	فصل ۱
۱۸ خصوصیتها	فصل ۲
۲۴ علل و رواج	فصل ۳
۲۸ اشکالات حرکتی و ادراکی	فصل ۴
۳۳ اختلالات کمبود توجه	فصل ۵
۳۷ اختلالات حافظه	فصل ۶
۴۱ اختلالات زبانی	فصل ۷
۴۵ اختلالات ادراکی اجتماعی	فصل ۸
۵۰ اختلالات آموزشی	فصل ۹

بخش ۲

تشخیص ناتوانی در یادگیری

	چه باید کرد اگر احتمال می‌دهید که فرزندان در یادگیری	فصل ۱۰
۵۶ ناتوان است	

فصل ۱۱	ارزیابی چندمنظوره.....	۶۰
فصل ۱۲	ارزیابی روانی.....	۶۲
فصل ۱۳	ارزیابی تحصیلی.....	۶۶
فصل ۱۴	شرح حال اجتماعی.....	۶۹
فصل ۱۵	جمع‌بندی نکات و نتیجه‌گیری.....	۷۲

بخش ۳

آموزش کودکی که در یادگیری ناتوان است

فصل ۱۶	برنامه آموزش فردی.....	۷۸
فصل ۱۷	طبقه‌بندی آموزشی.....	۸۳
فصل ۱۸	خدمات پشتیبانی.....	۸۷
فصل ۱۹	روند کلی انتقال کودکان ناتوان در یادگیری به کلاسهای معمولی.....	۹۲
فصل ۲۰	آموزش کودکان ناتوان در یادگیری در کلاسهای عادی.....	۹۶
فصل ۲۱	حقوق والدین.....	۱۰۱
فصل ۲۲	منظم نگاه داشتن آثار.....	۱۰۳
فصل ۲۳	مدارس عالی.....	۱۰۶

بخش ۴

کودک ناتوان در یادگیری در خانه

فصل ۲۴	رفتار در خانه.....	۱۱۲
فصل ۲۵	خواندن.....	۱۱۶
فصل ۲۶	چگونه فرزند خود را به خواندن کتاب تشویق کنید.....	۱۲۰
فصل ۲۷	چگونه کودک خود را به یادگیری تشویق کنید.....	۱۲۳
فصل ۲۸	چگونه یادگیری را لذتبخش کنیم؟.....	۱۲۷

فصل ۲۹	برقراری جریان عادی مدرسه.....	۱۳۱
فصل ۳۰	تکالیف مدرسه.....	۱۳۴
فصل ۳۱	تدریس خصوصی.....	۱۳۹
فصل ۳۲	کلاسهای تابستانی.....	۱۴۴

بخش ۵

کودک ناتوان در یادگیری در اجتماع

فصل ۳۳	ورود به اجتماع.....	۱۵۰
فصل ۳۴	فعالتهای فوق برنامه.....	۱۵۶
فصل ۳۵	دوستان.....	۱۶۱
فصل ۳۶	کار کردن بعد از مدرسه.....	۱۶۵

بخش ۶

موارد دیگر

فصل ۳۷	ورود به اجتماع.....	۱۷۲
فصل ۳۸	درمانهای بحث‌انگیز.....	۱۷۵
فصل ۳۹	ابقای کودکان ناتوان در یک کلاس.....	۱۸۰

پرسش و پاسخ.....	۱۸۲
واژه‌نامه.....	۱۸۴
ضمیمه.....	۱۸۷
فهرست موضوعی.....	۱۹۱

بخش ۱

ناتوانی در یادگیری چیست؟

طی سالهای گذشته تعریفهای گیج‌کننده بی‌شماری درباره دانش‌آموزانی که با این مشکل مواجه‌اند ارائه شده است. بخش اول این کتاب به تعریف این اختلال اختصاص یافته است تا والدین شناخت دقیقی از آن داشته باشند. سپس به تشریح مطالبی در ارتباط با تعریف عبارتهای مربوطه پرداخته‌ایم. موضوعهای مهم دیگری مثل منشأ و مهم‌تر از همه ویژگیهای اصلی ناتوانیها نیز در این کتاب مورد توجه قرار گرفته است.

ناتوان هستند»^۱ در قانون فدرال امریکا آمده و در سال ۱۹۹۱ به تصویب رسیده است، چنین می‌گوید:

«ناتوانی در یادگیری خاص^۲ به این معنی است که در یک یا چند جریان روانی اختلال وجود دارد و شامل استفاده از زبان گفتار و نوشتار می‌شود. ممکن است این ناتوانی از طریق گوش دادن، فکر کردن، صحبت کردن، خواندن، نوشتن، ... هجی کردن، یا انجام محاسبات ریاضی آشکار شود. عبارت ناتوانی در یادگیری شامل شرایطی چون مشقات ادراکی^۳، آسیب مغزی^۴، اختلال مغزی خفیف^۵، خوانش‌پریشی^۶ و کنش‌پریشی^۷ رشدی می‌باشد. این تعریف شامل کودکانی که مشکلات یادگیری آنها در نتیجه مشکلات دیداری و شنیداری و غیره یا عقب‌ماندگی ذهنی^۸، اختلال عاطفی^۹ یا محرومیت‌های مالی، فرهنگی یا محیطی است نمی‌شود.»

در حقیقت این تعریف شامل دانش‌آموزانی می‌شود که توانایی ذهنی آنها بالاتر از عقب‌ماندگی ذهنی است و مغایرت موجود در توان عملکرد آنها را نمی‌توان به هیچ طریق دیگر توجیه کرد. آخرین جمله این تعریف اغلب مورد انتقاد قرار گرفته است و اکثراً به حذف آن رأی داده‌اند. بعضی از کارشناسان چنین استدلال می‌کنند که فقدان ناتوانیهای دیگر یا ناتوانی در یادگیری سوءتعبیری بیش نیست. اما با وجود اینکه مشخص کردن ناتوانی اولیه دشوار است، تقریباً در تمام ایالات امریکا از

- | | |
|--|------------------------------|
| 1. Individuals with Disabilities Education Act | |
| 2. Specific Learning Disability | 3. Perceptual Hardships |
| 4. Brain Injury | 5. Minimal Brain Dysfunction |
| 6. Dyslexia | 7. Apraxia |
| 8. Mental Retardation | 9. Emotional Disturbance |

تعریف ناتوانی در یادگیری

احتمالاً هیچ یک از دیگر تقسیم‌بندیها که به نحوی با مدرسه ارتباط دارند به تعداد «ناتوانی در یادگیری» تعریف نشده‌اند. چنین به نظر می‌رسد که از سال ۱۹۶۰ کارشناسان از این عبارت استفاده کردند و تعریف آن را هر سال تغییر دادند. والدینی که کودکانی با مشکل ناتوانی در یادگیری دارند، می‌دانند که به سختی می‌توان مشکلات مختلف آنها را طبقه‌بندی کرد. تغییر این تعریفها نیز به این علت بود که به حساب آوردن یا حذف جزئیاتی در این خصوص مورد توجه کارشناسان بوده است و علتیایی که برای ناتوانی در یادگیری ذکر می‌شد رضایت آنان را در این زمینه جلب نمی‌کرد.

نحوه آموزش به این دانش‌آموزان نیز از دیگر نکاتی بود که این تعریف را تحت تأثیر قرار می‌داد. مدارس چه خدماتی را باید به این دانش‌آموزان ارائه دهند؟ در هر یک از این تعریفها سعی شده است دانش‌آموزان ناتوان در یادگیری، به طریقی تقسیم‌بندی شوند که از خدمات آموزش خاصی بهره‌مند گردند و از دیگر دانش‌آموزان مجزا شوند. کسانی که در پی ارائه تعریفی برای این مشکل بودند، می‌خواستند مطمئن شوند که ابهامات آن به‌گونه‌ای نباشد تا هر دانش‌آموزی که مشکل ساده‌ای دارد، در این تقسیم‌بندی قرار بگیرد.

تعریفی که در حقوق عمومی تحت عنوان «اشخاصی که در تحصیل